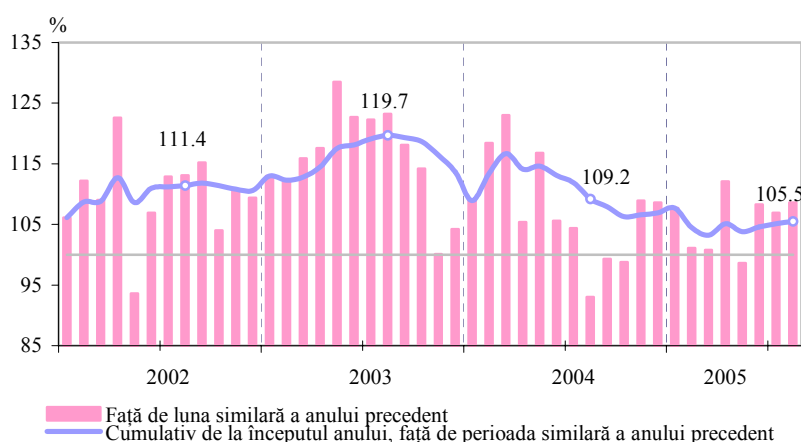

Sectorul real*

În luna august 2005 volumul **producției industriale** în sumă de 1290.0 mil. lei a sporit în termeni reali cu 8.6 la sută față de luna similară a anului 2004.

De la începutul anului curent volumul producției industriale a constituit 9563.6 mil. lei, nivel superior cu 5.5 la sută în termeni reali față de perioada respectivă a anului 2004 (graficul nr. 1).

Graficul nr. 1. Ritmul de creștere real al volumului producției industriale

Creșterea volumului producției industriale a fost susținută de cele trei activități sectoriale de bază. Industria prelucrătoare (87.4 la sută din totalul producției industriale) a contribuit la creșterea reală a producției industriale cu 4.4 puncte procentuale, inclusiv industria alimentară și a băuturilor

– cu 2.2 puncte procentuale. Industria prelucrătoare s-a majorat în termeni reali cu 4.9 la sută, inclusiv industria alimentară și a băuturilor (60.8 la sută din acest sector) a sporit cu 4.6 la sută. Activitatea energie electrică și termică, gaze și apă a avut o dinamică ascendentă de la începutul anului – cu 9.9 la sută, ritm similar cu sporul real al producției consemnat în industria extractivă.

Totodată, în comparație cu perioada similară a anului 2004, s-au diminuat volumele de producție în activitățile: recuperarea deșeurilor și resturilor metalice reciclabile (cu 39.9 la sută), producția de aparatură și instrumente medicale, de precizie, optice (cu 27.2 la sută), de prelucrare a lemnului și fabricarea articolelor din lemn (cu 23.3 la sută), fabricarea produselor de tutun (cu 14.0 la sută).

Din numărul întreprinderilor supuse evidenței lunare (667 întreprinderi) în 43.5 la sută s-a redus volumul producției industriale față de perioada corespunzătoare a anului precedent.

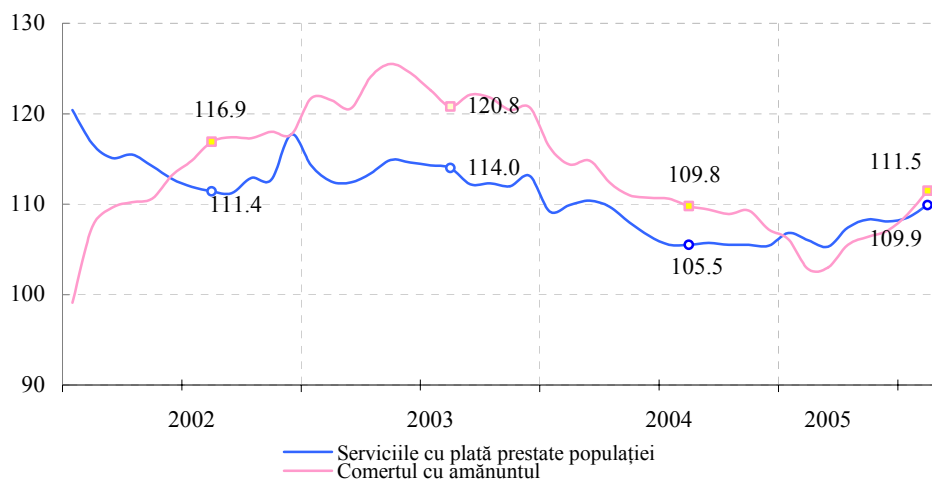
Comerțul cu amănuntul desfășurat în perioada ianuarie–august 2005 prin unitățile comerciale a totalizat 6589.0 mil. lei, marcând o creștere reală cu 11.5 la sută față de perioada corespunzătoare a anului precedent (graficul nr. 2). În luna august 2005

* în baza informației Biroului Național de Statistică, pe întreprinderile și organizațiile supuse evidenței lunare

volumul comerțului s-a majorat cu 23.5 la sută în termeni reali față de perioada corespunzătoare a anului precedent (comparativ cu nivelul de 4.7 la sută în august 2004).

Unitățile comerciale cu proprietate privată au înregistrat o creștere a vânzărilor de la începutul anului curent cu 11.1 la sută, realizând 69.1 la sută din totalul comerțului cu

Graficul nr. 2. Evoluția comerțului cu amănuntul și a serviciilor prestate populației, % (cumulativ de la începutul anului, față de pe perioada similară a anului precedent)

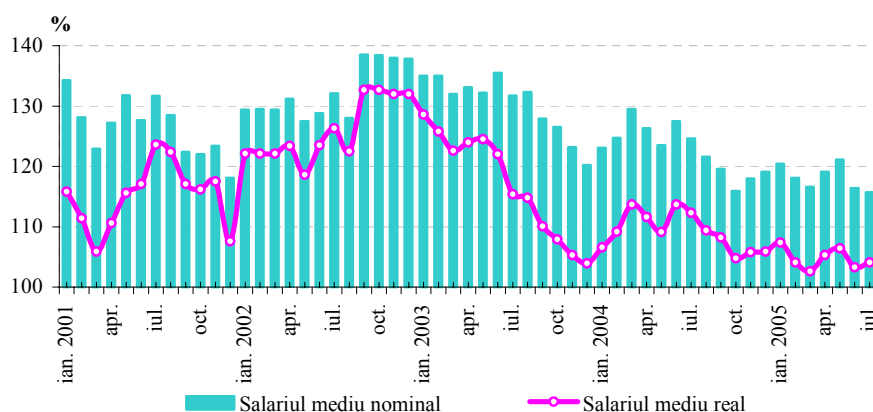

amănuntul, iar unitățile cu proprietate mixtă cu participare străină (23.0 la sută din total vânzări) au consemnat o creștere cu 16.6 la sută. În proprietatea publică evoluția vânzărilor cu amănuntul în termeni reali

continuă să fie în declin, diminuându-se cu 9.5 la sută.

Volumul **serviciilor cu plată prestate populației** în ianuarie–august 2005 a constituit 4213.7 mil. lei, sporind în termeni reali cu 9.9 la sută față de perioada similară a anului trecut (graficul nr. 2). Serviciile prestate în proprietatea publică au fost preponderente, constituind 44.8 la sută din total servicii, însă cel mai mare ritm de creștere (cu 12.6 la sută) a fost înregistrat în unitățile cu proprietate privată. Pe toate tipurile de proprietăți s-au consemnat creșteri ale volumului serviciilor prestate față de perioada corespunzătoare a anului 2004.

Graficul nr. 3. Dinamica indicatorilor

Salariul mediu* pentru un angajat din economia națională în luna iulie 2005 a constituit 1319.1 lei, fiind în creștere nominală cu 15.7 la sută și în termeni reali – cu 4.1 la sută față de luna similară a anului precedent (graficul nr. 3). De

* la întreprinderile cu numărul de salariați 20 și mai mare

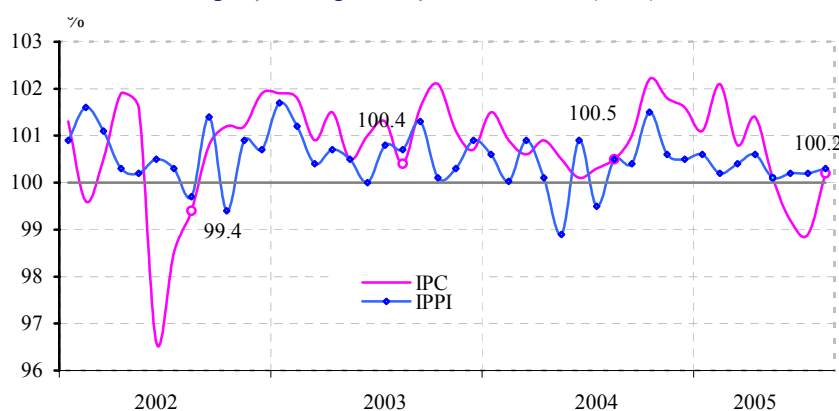
la începutul anului 2005 fondul de remunerare a personalului a însumat 5016.8 mil. lei.

La 31 iulie 2005 suma restanțelor pentru retribuirea muncii, cu termenul de achitare expirat, a însumat 126.0 mil. lei (s-a redus cu 6.2 mil. lei față de 30 iunie 2005), constituind 16.4 la sută din fondul de remunerare a salariaților pentru luna iulie 2005.

Nivelul inflației

În luna august **prețurile de consum** s-au majorat cu 0.2 la sută, inclusiv la produsele alimentare – s-au diminuat cu 0.6 la sută față de luna precedentă, în timp ce prețurile la mărfurile nealimentare și la serviciile prestate populației au crescut, respectiv, cu 1.3 și 0.3 la sută (graficul nr. 4).

Graficul nr. 4. Evoluția lunară a indicelui prețurilor de consum (IPC) și a prețurilor producției industriale (IPPI)

Creșteri mai mari de **prețuri la produsele alimentare**, în comparație cu luna precedentă, au fost înregistrate la zahăr – cu 5.6 la sută, la pește și produse din pește – cu 2.9 la sută, la carne, preparate și conserve din carne – cu 2.6 la sută (inclusiv la carne

de pasăre – cu 5.5 la sută), la orez – cu 2.1 la sută, la paste făinoase – cu 2.0 la sută. În același timp, importante diminuări sezoniere de prețuri s-au înregistrat la legume – cu 19.6 la sută, la cartofi – cu 15.8 la sută, la fructe proaspete – cu 11.9 la sută, care, în principal, au și influențat asupra diminuării indicelui prețurilor la produsele alimentare.

În categoria **mărfurilor nealimentare** majorări de prețuri importante au fost consemnate la combustibil – cu 4.9 la sută, la covoare și preșuri – cu 2.3 la sută, la articole de construcție – cu 1.5 la sută.

În grupul **serviciilor prestate populației** tarifele, în general, au rămas la nivelul lunii iulie 2005.

De la începutul anului 2005 prețurile de consum au crescut cu 3.7 la sută, inclusiv la produsele alimentare – cu 1.2 la sută, la mărfurile nealimentare – cu 6.9 la sută și la serviciile prestate – cu 4.7 la sută.

În august 2005 **inflația cumulativă pentru ultimele 12 luni** a constituit 10.8 la sută, inclusiv la produsele alimentare – 10.9 la sută, la mărfurile nealimentare – 12.3 la sută și la servicii – 8.5 la sută.

Contribuția elementelor la formarea indicelui prețurilor de consum este prezentată în tabelul nr. 1.

Tabelul nr. 1. Contribuția componentelor, %

	Iulie 2005		August 2005	
	contribuția	contribuția / IPC	contribuția	contribuția / IPC
IPC	-1.1	100.0%	0.2	100.0%
<i>Produse alimentare</i>	-1.63	148.2	-0.27	-135.0
<i>Mărfuri nealimentare</i>	0.34	-30.9	0.40	200.0
<i>Servicii cu plată</i>	0.19	-17.3	0.07	35.0

Sursa: BNS și BNM

Prețurile producătorilor de producție industrială în luna august 2005 s-au majorat cu 0.3 la sută față de iulie 2005 (graficul nr. 4). Ca și în lunile precedente, creșteri moderate de prețuri (cu 0.4 la sută) s-au înregistrat în activitatea de bază - industria prelucrătoare, în timp ce prețurile la energie electrică și termică, gaze și apă au rămas la nivelul lunii precedente. În industria extractivă prețurile s-au majorat cu 0.9 la sută. Cea mai înaltă creștere lunară a prețurilor la producător în luna analizată a fost consemnată în activitatea fabricării zahărului – cu 8.3 la sută.

Instrumentele politicii monetare

Ratele dobânzilor

În baza dinamicii indicelui prețurilor de consum, indicatorilor monetari și macroeconomici, Consiliul de administrație al BNM a aprobat la 25 august 2005 ratele dobânzilor la instrumentele monetare ale BNM:

- ✓ **rata de bază** aplicată pentru operațiunile REPO de cumpărare pe termen de două luni a hârtiilor de valoare de stat (HVS), efectuate în cadrul operațiunilor de piață deschisă ale BNM – 12.5 la sută anual (în diminuare cu 0.5 puncte procentuale);
- ✓ rata dobânzii la facilitatea de lombard – 14.0 la sută anual (la nivelul precedent);
- ✓ rata dobânzii la creditele overnight – 15.0 la sută anual (la nivelul precedent);
- ✓ rata dobânzii la depozitele overnight acceptate de BNM de la bănci – 2.0 la sută anual (la nivelul precedent).

Rata dobânzii la creditele acordate pe termen lung (mai mare de 5 ani) a fost stabilită la nivelul de 10.5 la sută anual (în diminuare cu 0.5 puncte procentuale).

Ratele dobânzilor la instrumentele monetare ale BNM se aplică din data publicării hotărârii Consiliului de administrație al BNM în Monitorul Oficial al Republicii Moldova (02.09.2005).

Operațiunile de sterilizare

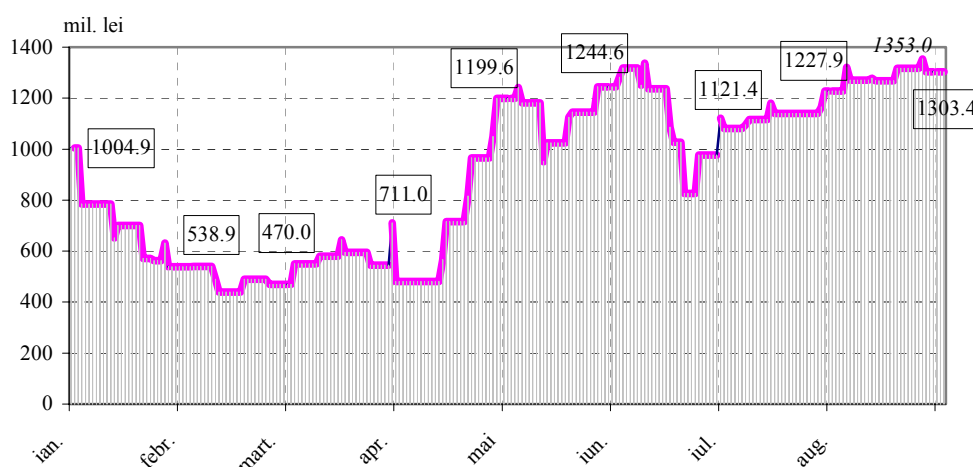
Intervențiile Băncii Naționale a Moldovei pe piața monetară în vederea absorbției surplusului de lichiditate existent au continuat să se mențină la un nivel înalt, similar

lunilor precedente și s-au soldat cu sterilizarea unui volum de 927.4 mil. lei în luna august 2005. Instrumentele de sterilizare a excesului de lichiditate ale Băncii Naționale a Moldovei în perioada analizată au fost operațiunile de vânzare a Certificatelor Băncii Naționale (CBN) și atragerea de depozite.

Rata medie ponderată a dobânzii la operațiunile de sterilizare s-a redus cu 0.09 puncte procentuale comparativ cu iulie 2005, înregistrând 3.49 la sută anual.

Soldul zilnic al operațiunilor de sterilizare la finele lunii august s-a cifrat la 1303.4 mil. lei. Valoarea medie zilnică a lichidității sterilizate a constituit 1287.5 mil. lei, soldul zilnic variind pe parcursul lunii între minima de 1227.9 mil. lei și nivelul maxim de 1353.0 mil. lei (graficul nr. 5).

Graficul nr. 5. Soldul zilnic al operațiunilor de sterilizare aplicate de BNM în perioada ianuarie-august 2005

Operațiunile de vânzare a Certificatelor BNM

Licitațiile de plasare a Certificatelor Băncii Naționale, desfășurate în perioada gestionară, au înregistrat o dinamică ascendentă a ofertei și a volumului efectiv

Tabela nr. 2. Operațiunile de vânzare a Certificatelor BNM

Perioada	Volumul ofertei la valoarea nominală (mil. lei)	Volumul cererii la valoarea nominală (mil. lei)	Volumul Certificatelor comercializate la prețul de vânzare (mil. lei)	Rata medie ponderată (%)	Termenul (zile)
Ianuarie 2005	100.0	378.8	99.4	7.29	28
Februarie	-	-	-	-	-
Martie	430.0	620.0	311.0	1.63	28
Aprilie	350.0	921.3	349.6	1.42	28
Mai	475.0	555.3	409.6	3.02	28
Iunie	455.0	500.5	438.2	3.21	28
Iulie	470.0	620.8	460.9	3.23	28
August	550.0	619.4	527.4	3.19	28

sterilizat, care au atins cel mai înalt nivel de la începutul anului curent, respectiv, 550.0 mil. lei și 527.4 mil. lei. Rata medie ponderată a dobânzii la CBN s-a diminuat cu 0.04 puncte procentuale, consemnând valoarea de 3.19 la

sută anual (tabelul nr.2).

Soldul CBN în circulație la finele lunii august a constituit 527.4 mil. lei, majorându-se cu 66.5 mil. lei față de sfârșitul lunii iulie.

Operațiunile de depozit

Prin intermediul licitațiilor de depozit, în perioada analizată s-au efectuat sterilizări de mijloace disponibile ale băncilor în sumă de 400.0 mil. lei, sau cu 24.0 mil. lei mai mult față de luna iulie 2005 (tabelul nr. 3).

Tabelul nr. 3. Operațiunile de depozit

Perioada	Volumul ofertei (mil. lei)	Volumul cererii (mil. lei)	Volumul depozitelor plasate (mil. lei)	Rata medie ponderată, (%)	Termenul mediu al plasamentelor (zile)
Ianuarie 2005	120.0	457.5	120.0	6.13	45
Februarie	350.0	988.0	350.0	2.35	37
Martie	300.0	358.5	300.0	3.94	42
Aprilie	600.0	1068.0	600.0	1.77	54
Mai	395.0	429.0	335.0	3.83	56
Iunie	450.0	561.0	428.0	4.02	56
Iulie	380.0	569.0	376.0	4.00	56
August	400.0	597.5	400.0	3.88	52

Rata medie ponderată a dobânzii la operațiunile de depozit s-a diminuat cu 0.12 puncte procentuale față de luna precedentă și a înregistrat 3.88 la sută anual. Termenul mediu al depozitelor plasate în luna august a scăzut cu 4 zile față de luna precedentă,

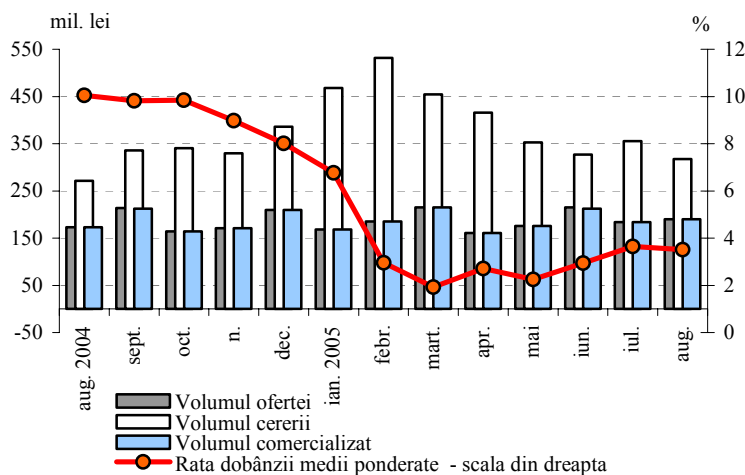
constituind 52 zile.

Soldul depozitelor acceptate de BNM s-a majorat cu 9.0 mil. lei, de la 767.0 mil. lei la 31 iulie 2005 până la 776.0 mil. lei la sfârșitul lunii august 2005.

Pietele financiare

În luna gestionară pe piața primară a titlurilor de stat au fost lansate 14 emisiuni de HVS. Volumul total al HVS oferit de Ministerul Finanțelor (190.0 mil. lei) s-a

Graficul nr. 6. Totalurile licitațiilor de comercializare a HVS pe piața primară

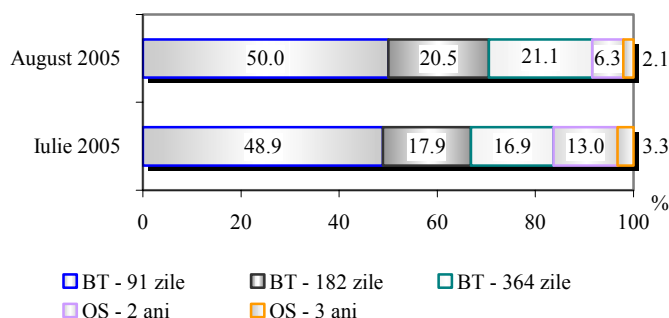

majorat cu 6.0 mil. lei, sau cu 3.3 la sută față de luna iulie 2005 și a fost plasat integral. De menționat că, cererea față de titlurile de stat a scăzut cu 37.5 mil. lei (10.6 la sută), atingând nivelul de 317.7 mil. lei (graficul nr. 6).

Ponderea HVS procurate de către bănci în volumul total de titluri de stat plasate s-a majorat de la 91.1 la sută în iulie până la 94.8 la sută în august 2005.

Analiza structurii titlurilor de

Graficul nr. 7. Structura HVS comercializate pe piața primară, %

stat comercializate pe piața primară în funcție de scadență relevă majorarea ponderii bonurilor de trezorerie pe termen de până la un an, pe contul reducerii ponderii obligațiunilor de stat pe termen de doi și trei ani (graficul nr. 7), fapt ce a determinat micșorarea scadenței medii de la 270 zile în luna iulie până la 228 zile în august 2005.

Pe parcursul lunii august ratele dobânzilor la HVS cu termenele de circulație de până la un an s-au înscris pe un trend ușor descendent, rata medie nominală a dobânzii constituind 3.51 la sută anual (în scădere cu 0.14 puncte procentuale) (tabelul nr. 4).

Tabelul nr. 4. Rata nominală medie ponderată a dobânzii la HVS, %

	BT 91 zile	BT 182 zile	BT 364 zile	OS 2 ani	OS 3 ani	Rata medie ponderată
Ianuarie 2005	5.68	6.81	9.40	-	-	6.76
Februarie	1.99	3.09	5.12	8.39	8.77	2.77
Martie	1.21	1.98	3.72	-	-	1.93
Aprilie	1.62	3.89	5.06	5.62	-	2.71
Mai	1.24	2.98	4.34	5.43	6.38	2.25
Iunie	2.32	3.10	4.67	5.40	5.86	2.94
Iulie	3.32	3.40	4.90	5.45	5.93	3.65
August	3.08	3.30	4.79	5.52	6.04	3.51

Răscumpărările HVS cu scadența în luna august au însumat 171.0 mil. lei la valoarea nominală. La data de 31 august 2005 în **Sistemul de înscrieri în conturi (SIC)** au fost înregistrate HVS în volum total de 4353.5 mil. lei la valoarea nominală, inclusiv HVS emise prin intermediul licitațiilor pe piața primară în

volum de 1134.9 mil. lei (29.7 la sută).

La finele lunii volumul titlurilor de stat în circulație (plasate la licitațiile pe piața primară) a constituit 1096.8 mil. lei la prețul de cumpărare, fiind cu 120.7 mil. lei în creștere față de nivelul înregistrat la 31 decembrie 2004 (tabelul nr. 5).

Datoria de stat internă

În perioada ianuarie–august 2005, **datoria de stat internă** s-a micșorat cu 53.7 mil. lei, constituind 3767.8 mil. lei la 31 august 2005 (tabelul nr. 5). Pe parcursul lunii august 2005 **datoria Guvernului față de BNM** s-a diminuat cu 47.0 mil. lei, ca rezultat al rambursării de către Ministerul Finanțelor a sumei parțiale din volumul de 127.0 mil. lei, prevăzut spre achitare în anul curent conform Legii bugetului de stat pe anul 2005.

Tabelul nr. 5. Datoria de stat internă (mil. lei)

	Sold la 31.12.2004	Sold la 31.07.2005	Sold la 31.08.2005
Datoria Guvernului contractată de la Banca Națională a Moldovei	2738.0	2718.0	2671.0
- împrumuturi acordate	2338.0	2318.0	2271.0
- HVS în portofoliul BNM	400.0	400.0	400.0
Volumul HVS în circulație (plasate la licitații pe piața primară)	976.1	1075.6	1096.8
Total datoria de stat internă	3714.1	3793.6	3767.8

Activitatea băncilor pe piața monetară

Rulajul total al tranzacțiilor pe piața monetară efectuate de către bănci în luna august a scăzut cu 37.5 mil. lei (24.6 la sută), constituind 114.8 mil. lei. Din totalul operațiunilor pe piața monetară 97.6 la sută le-au reprezentat **credite / depozite interbancare în lei** cu un volum de 112.0 mil. lei. Rata medie ponderată la credite / depozite interbancare a scăzut cu 0.16 puncte procentuale față de luna anterioară, constituind 4.76 la sută anual (tabelul nr. 6).

Tabelul nr. 6. Operațiunile efectuate de bănci pe piața monetară

Perioada	Piața secundară a HVS (vânzări-cumpărări)			Credite / depozite interbancare			Volumul total 4+7 (mil. lei)	
	termenul mediu ponderat (zile)	rata medie nominală (%)	volumul (mil. lei)	termenul mediu ponderat (zile)	rata medie nominală (%)	volumul (mil. lei)		
1	2	3	4	5	6	7	8	
Ianuarie 2005	-	-	-	46	10.40	20.0	20.0	
Februarie	296	3.59	8.1	2	7.7	8.5	16.6	
Martie	145	2.23	34.5	1	5.17	12.0	46.5	
Aprilie	223	3.26	16.5	3	5.88	24.0	40.5	
Mai	115	2.01	15.1	2	4.43	60.0	75.1	
Iunie	65	2.02	9.1	5	4.45	149.1	158.2	
Iulie	BT OS	19 726	2.61 5.46	23.8 2.0	4	4.92	126.5	152.3
August		48	2.24	2.8	11	4.76	112.0	114.8

Volumul tranzacțiilor pe **pieța secundară a titlurilor de stat** în perioada de referință s-a redus de la 25.8 mil. lei în luna iulie până la 2.8 mil. lei în luna august. Cele mai comercializate au fost HVS cu scadențele cuprinse între 28 și 91 zile, a căror pondere în volumul total al HVS realizate pe piața secundară a constituit 64.3 la sută. Rata nominală medie ponderată a profitului la operațiunile cu HVS s-a micșorat cu 0.37 puncte procentuale, alcătuiind 2.24 la sută anual.

Piata creditelor și a depozitelor

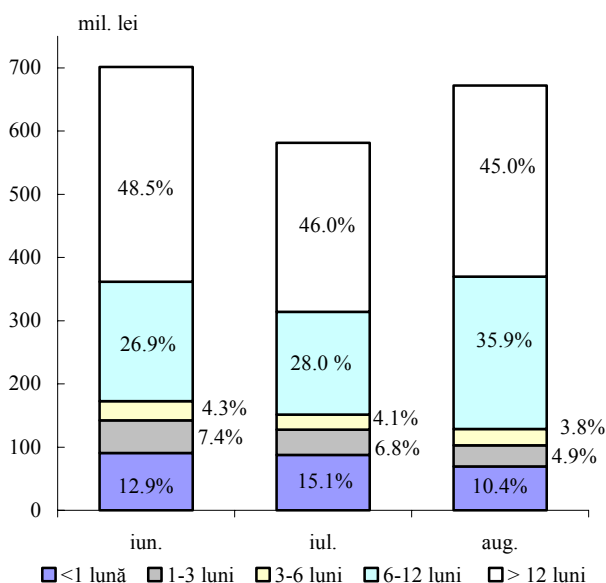
Soldul creditelor în economie* s-a majorat cu 219.2 mil. lei (2.7 la sută), constituind 8403.0 mil. lei la 31 august 2005. Această evoluție s-a datorat atât creșterii soldului creditelor acordate în valută străină (exprimate în MDL) cu 157.6 mil. lei (4.9 la sută), cât și a soldului creditelor în moneda națională cu 61.6 mil. lei (1.2 la sută).

Tabelul nr. 7. Dinamica creditelor acordate de bănci (mil. lei)

Perioada	Sold la sfârșitul perioadei			Credite acordate					
	total	în MDL	în valută străină	total	în MDL		în valută străină		
					volumul	dobânda, %	volumul	dobânda, %	
Decembrie 2004	7399.4	4272.0	3127.4	954.8	659.0	21.11	295.8	11.35	
Ianuarie 2005	7320.8	4274.4	3046.4	524.2	338.9	21.16	185.3	11.29	
Februarie	7444.0	4331.5	3112.5	757.1	485.2	20.88	271.9	11.26	
Martie	7619.3	4447.4	3171.9	1048.8	656.0	20.70	392.8	11.45	
Aprilie	7794.3	4569.9	3224.4	1037.3	646.2	20.16	391.1	11.18	
Mai	7976.4	4770.0	3206.4	963.4	646.4	19.21	317.0	11.29	
Iunie	8117.9	4982.2	3135.7	1096.6	769.5	19.36	327.1	11.06	
Iulie	8183.8	4958.2	3225.6	957.2	660.8	19.32	296.4	11.18	
August	8403.0	5019.8	3383.2	1253.8	763.4	18.71	490.4	10.68	

În cadrul **creditelor în valută străină** a fost înregistrată o majorare a soldului creditelor acordate întreprinderilor private cu 191.1 mil. lei (7.1 la sută), în timp ce soldurile creditelor acordate întreprinderilor de stat, celor acordate altor organizații financiare care practică unele operațiuni financiare, precum și ale persoanelor fizice s-au micșorat cu 2.1 mil. lei (0.6 la sută), cu 26.5 mil. lei (37.6 la sută) și cu 4.9 mil. lei (4.5 la sută), respectiv.

Graficul nr. 8. Structura creditelor în MDL acordate persoanelor juridice de către bănci

Soldul creditelor în valută străină (exprimate în dolari SUA) a constituit 269.1 mil. USD, fiind în creștere cu 12.7 mil. USD (5.0 la sută) față de luna iulie 2005.

Majorarea soldului **creditelor în MDL** a fost generată de sporirea creditelor acordate întreprinderilor private cu 68.2 mil. lei (2.2 la sută) și întreprinderilor de stat cu 30.5 mil. lei (3.7 la sută), atunci când creditele acordate altor organizații financiare care practică unele operațiuni financiare și persoanelor fizice s-au micșorat cu 36.8 mil. lei

* conform metodologiei FMI, din total credite în economie (inclusiv credite băncilor aflate în proces de lichidare plus dobânda calculată la credite) sunt excluse creditele interbancare și creditele acordate Guvernului

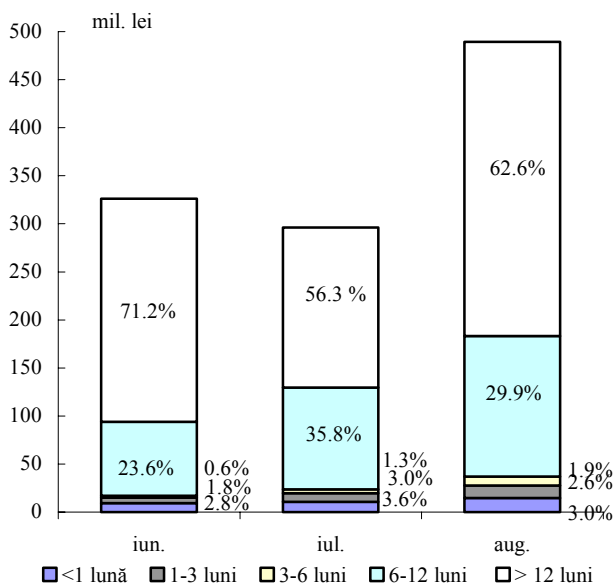
(13.5 la sută) și cu 0.3 mil. lei (0.04 la sută), respectiv.

Volumul creditelor acordate în MDL în august 2005 a constituit 763.4 mil. lei, fiind în creștere cu 102.6 mil. lei (15.5 la sută) față de luna precedentă.

Cota-parte a creditelor acordate persoanelor juridice a constituit 88.0 la sută din volumul total al creditelor acordate în moneda națională. Ca și în perioada precedentă, în structura pe scadențe ponderea majoră de 45.0 la sută le-a revenit creditelor acordate cu termene de peste 12 luni, în volum de 302.4 mil. lei cu o rată medie a dobânzii de 18.12 la sută. Concomitent, s-a consemnat o majorare cu 7.9 puncte procentuale a cotei creditelor cu termene de la 6 până la 12 luni, care a alcătuit 35.9 la sută din totalul creditelor acordate (graficul nr. 8).

În august 2005 **rata medie a dobânzii la creditele în moneda națională** s-a diminuat până la 18.71 la sută anual, ca urmare a reducerii cu 0.67 puncte procentuale a dobânzii medii la creditele acordate persoanelor juridice (18.18 la sută) și cu 0.12 puncte procentuale a celei aferente creditelor acordate persoanelor fizice (22.62 la sută).

Graficul nr. 9. Structura creditelor în valută străină acordate persoanelor juridice de către bănci

Volumul creditelor în valută străină acordate persoanelor juridice a constituit 489.4 mil. lei (echivalentul a 38.9 mil. USD, nivel superior cu 15.3 mil. USD celui din luna iulie 2005). Creditele cu termene de peste 12 luni (acordate cu o rată medie a dobânzii de 10.46 la sută) au deținut o pondere majoră, de 62.6 la sută în totalul creditelor în valută străină acordate persoanelor juridice, care a crescut cu 6.3 puncte procentuale față de luna precedentă, mai cu seamă, pe contul reducerii celor cu termene de la 6 până la 12 luni până la nivelul de 29.9 la sută (graficul nr. 9).

Rata medie a dobânzii la creditele în valută străină acordate persoanelor juridice a scăzut cu 0.50 puncte procentuale, constituind 10.68 la sută în august 2005.

În perioada de referință, **soldul depozitelor*** în sistemul bancar a însumat 10450.8 mil. lei, majorându-se cu 656.0 mil. lei (6.7 la sută) față de luna iulie 2005. Creșterea acestuia a fost generată atât de sporirea depozitelor în valută străină cu 409.9 mil. lei (9.9 la sută), cât și a depozitelor în moneda națională cu 246.1 mil. lei (4.3 la sută).

Soldul depozitelor la vedere a constituit 4235.4 mil. lei, majorându-se cu 336.9 mil. lei față de luna iulie 2005, în special, datorită depozitelor la vedere ale persoanelor

* conform metodologiei FMI, din total depozite în sistemul bancar sunt excluse mijloacele băncilor comerciale și ale altor instituții financiare; conturile bugetului de stat; mijloacele extrabugetare; depozitele persoanelor fizice și juridice nerezidente

juridice. Ponderea depozitelor la vedere în totalul depozitelor a crescut cu 0.7 puncte procentuale, alcătuind 40.5 la sută. Concomitent, ***soldul depozitelor la termen*** s-a majorat cu 319.1 mil. lei (5.4 la sută) și a însumat 6215.4 mil. lei.

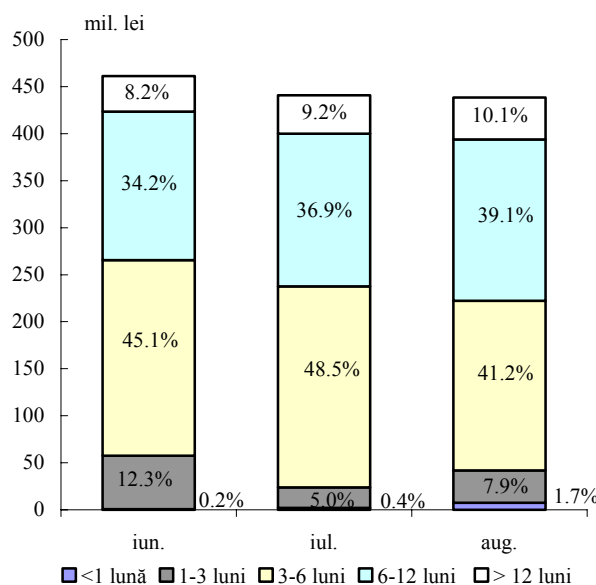
Tabelul nr. 8. Dinamica depozitelor la termen în bănci (mil. lei)

Perioada	Sold la sfârșitul perioadei			Depozite				
	total	în MDL	în valută străină	total	în MDL		în valută străină	
					volumul	dobânda, %	volumul	dobânda, %
Decembrie 2004	4965.9	2572.3	2393.6	889.9	515.7	15.48	374.2	5.26
Ianuarie 2005	5144.9	2695.0	2449.9	764.0	380.5	15.71	383.5	5.18
Februarie	5297.5	2802.0	2495.5	760.5	449.5	15.40	311.0	5.33
Martie	5439.5	2901.5	2538.0	857.5	480.6	14.37	376.9	5.28
Aprilie	5644.1	3047.7	2596.4	746.5	364.6	13.90	381.9	5.13
Mai	5755.0	3155.4	2599.6	730.6	392.2	13.35	338.4	5.24
Iunie	5875.0	3260.7	2614.3	861.3	461.3	13.19	400.0	5.08
Iulie	5896.3	3391.3	2505.0	830.5	440.7	12.96	389.8	5.13
August	6215.4	3494.7	2720.7	989.3	438.4	12.78	550.9	5.11

Soldul depozitelor la termen în MDL a constituit 3494.7 mil. lei, majorându-se cu 103.4 mil. lei (3.0 la sută) față de luna precedentă.

Volumul depozitelor la termen în MDL atrase în luna august a constituit 438.4 mil. lei, fiind cu 2.3 mil. lei inferior celui din iulie 2005, ca urmare a reducerii volumului depozitelor atrase de la persoanele juridice cu 2.7 mil. lei (2.8 la sută). Corespunzător, ponderea depunerilor la termen ale persoanelor fizice s-a majorat cu 0.5 puncte procentuale față de luna iulie, până la nivelul de 78.7 la sută din volumul

Graficul nr. 10. Structura depozitelor la termen în MDL atrase de bănci

total al depozitelor în moneda națională atrase pe parcursul lunii gestionare.

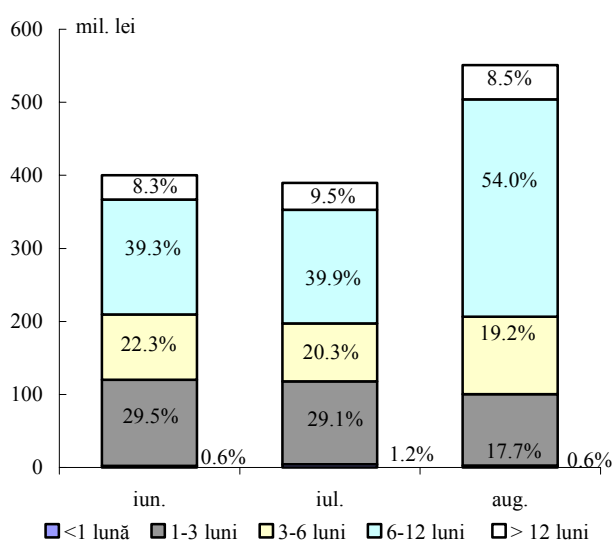
În structura depozitelor la termen atrase în moneda națională depunerile cu termene de la 3 până la 6 luni au deținut în continuare ponderea majoră (41.2 la sută), deși aceasta a scăzut cu 7.3 puncte procentuale față de luna precedentă. Ponderile celorlalte categorii de depozite la termen atrase în moneda națională au manifestat tendințe de creștere, cea mai accentuată consemnându-se la depunerile cu termene de la 1 până la 3 luni (cu 2.9 puncte procentuale), până la nivelul de 7.9 la sută (graficul nr. 10).

În luna august *rata medie a dobânzii la depozitele la termen în MDL* s-a micșorat cu 0.18 puncte procentuale față de nivelul lunii precedente, constituind 12.78 la sută (10.84 la sută pentru persoane juridice și 13.30 la sută pentru persoane fizice, în comparație cu 12.06 la sută și 13.21 la sută, respectiv, în luna iulie 2005).

Soldul depozitelor la termen în valută străină s-a majorat cu 215.7 mil. lei (8.6 la sută), alcătuind 2720.7 mil. lei. Creșterea soldului depunerilor în valută străină s-a produs atât la persoanele fizice (cu 100.1 mil. lei, sau cu 4.4 la sută), cât și la depozitele agenților economici (cu 115.6 mil. lei, sau cu 51.7 la sută).

În perioada gestionară *volumul depozitelor la termen în valută străină* a constituit 550.9 mil. lei, majorându-se cu 161.1 mil. lei (41.3 la sută) atât din contul creșterii depunerilor persoanelor juridice cu 97.4 mil. lei (de 3.9 ori), cât și celor ale persoanelor fizice cu 63.7 mil. lei, sau cu 17.9 la sută.

Graficul nr. 11. Structura depozitelor la termen în valută străină atrase de bănci

Modificările în structura pe termene a depozitelor atrase în valută străină comparativ cu luna iulie 2005 relevă o creștere mai accentuată (cu 14.1 puncte procentuale) a ponderii depozitelor pe termene de la 6 până la 12 luni, până la nivelul de 54.0 la sută din totalul depozitelor atrase în luna august 2005, odată cu reducerea semnificativă (cu 11.4 puncte procentuale) a celor cu termene de la 1 până la 3 luni, până la un nivel de 17.7 la sută din total (graficul nr. 11).

În perioada de referință *rata medie a dobânzii la depozitele în valută străină* s-a micșorat cu 0.02 puncte procentuale, constituind 5.11 la sută (la nivelul de 4.50 la sută pentru persoanele juridice și pentru persoanele fizice – 5.30 la sută).

Dinamica indicatorilor monetari

*Baza monetară** s-a majorat cu 3.0 la sută (169.1 mil. lei) în luna august 2005 și a constituit 5781.1 mil. lei. Procurările de valută străină de către BNM în perioada gestionară au determinat o creștere continuă a *activelor externe nete* cu 338.4 mil. lei, sau cu 7.0 la sută, contribuind pozitiv la modificarea bazei monetare.

* Baza monetară include banii în circulație (în afara băncilor), rezervele bancare (rezervele băncilor în lei menținute în conturile corespondente la Banca Națională a Moldovei și numerarul în casele băncilor) și depozitele la vedere ale altor organizații la Banca Națională a Moldovei.

În structura bazei monetare ponderea banilor în circulație s-a majorat de la 71.9 la sută în luna iulie până la 72.5 la sută în luna august. În același timp, cota-parte a rezervelor băncilor s-a redus de la 28.1 la sută până la 27.5 la sută, fapt condiționat de operațiunile de sterilizare a lichidității excesive din sistemul bancar.

Pe parcursul lunii august cererile de plăți ale BNM față de bănci s-au micșorat cu 102.3 mil. lei, în principal, ca urmare a vânzării nete a certificatelor BNM în volum de 66.5 mil. lei, a acceptării depunerilor băncilor de către BNM în sold net de 9.0 mil. lei și a sporirii rezervelor obligatorii menținute în valută străină cu 25.9 mil. lei.

Masa monetară M2 (masa monetară în lei) pe parcursul perioadei gestionare s-a majorat cu 402.8 mil. lei, sau cu 4.2 la sută, până la 10094.8 mil. lei. În același timp, **masa monetară M3** a crescut cu 812.7 mil. lei, sau cu 5.9 la sută și a constituit 14640.3 mil. lei la 31 august 2005.

Creșterea indicatorului M2 a fost determinată de majorarea soldului depozitelor în moneda națională cu 246.1 mil. lei (4.3 la sută) și a numerarului în circulație cu 156.7 mil. lei (3.9 la sută).

Depozitele în valută străină s-au majorat cu 409.9 mil. lei (9.9 la sută). Exprimare în USD, acestea au crescut cu 32.9 mil. USD, sau cu 10.0 la sută. Ponderea depozitelor în valută străină recalculată în lei în volumul total al masei monetare a crescut de la 29.9 la sută în luna iulie 2005 până la 31.0 la sută în luna august 2005.

Schimbările în structura masei monetare sunt reflectate în tabelul nr.9.

Tabelul nr. 9. Evoluția structurii masei monetare la sfârșitul perioadei (mil. lei)

Componentele masei monetare	Dec. 2004	Pond. %	Iul. 2005	Creșt. %	Pond. %	Aug. 2005	Creșt. %	Pond. %
MASA MONETARĂ (M3)	11719.65	100	13827.64	3.6	100	14640.33	5.9	100
MASA MONETARĂ (M2)	8137.00	69.4	9691.97	4.7	70.1	10094.77	4.2	69.0
BANI ÎN CIRCULAȚIE	3699.91	31.6	4032.71	3.5	29.2	4189.42	3.9	28.6
DEPOZITE LA VEDERE ÎN MONEDA NAȚIONALĂ	1864.33	15.9	2267.82	7.9	16.4	2410.55	6.3	16.5
- ale persoanelor juridice	1593.23	13.6	1832.61	1.5	13.3	1993.42	8.8	13.6
- ale persoanelor fizice	271.10	2.3	435.21	46.4	3.1	417.13	-4.2	2.9
DEPOZITE LA TERMEN ÎN MONEDA NAȚIONALĂ (inclusiv pe termen lung)	2572.30	21.9	3391.35	4.0	24.5	3494.72	3.0	23.9
- ale persoanelor juridice	545.85	4.6	611.48	6.0	4.4	651.14	6.5	4.5
- ale persoanelor fizice	2026.45	17.3	2779.87	3.6	20.1	2843.58	2.3	19.4
DEPOZITE ÎN VALUTĂ STRĂINĂ	3582.65	30.6	4135.67	1.2	29.9	4545.55	9.9	31.0
- ale persoanelor juridice	1068.35	9.1	1138.70	-6.4	8.2	1440.66	26.5	9.8
- ale persoanelor fizice	2514.30	21.5	2996.97	4.4	21.7	3104.89	3.6	21.2
INSTRUMENTELE PIEȚEI MONETARE	0.46	0.0	0.09	-81.6	0.0	0.09		0.0

Activele externe nete (convertibile) ale sistemului bancar s-au majorat cu 29.5 mil. USD, totalizând 492.3 mil. USD. În structura acestora activele externe nete ale BNM au crescut cu 28.9 mil. USD, iar activele externe nete ale băncilor – cu 0.6 mil. USD.

Rezervele valutare ale sistemului bancar au însumat 661.8 mil. USD, majorându-se cu 32.8 mil. USD față de luna iulie (629.0 mil. USD). Rezervele internaționale ale BNM

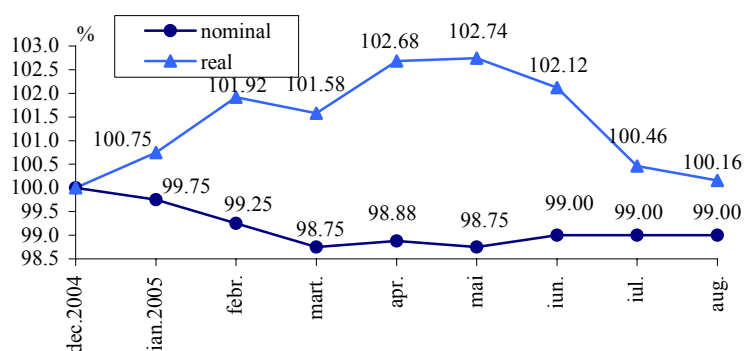
au crescut cu 26.6 mil. USD, până la nivelul de 533.0 mil. USD. Obligațiunile externe ale sistemului bancar au constituit 169.5 mil. USD, inclusiv ale BNM (față de FMI) – 100.9 mil. USD*.

Activele interne nete ale sistemului bancar s-au majorat cu 420.0 mil. lei (5.6 la sută). În luna august cererile de plăți față de Guvern ale sistemului bancar în mărime de 2126.4 mil. lei au crescut cu 68.5 mil. lei, inclusiv cele ale BNM – cu 26.6 mil. lei și cele ale băncilor – cu 41.9 mil. lei.

Piața valutară

Pe parcursul lunii august 2005 politica valutară a Băncii Naționale a Moldovei a fost orientată spre atenuarea fluctuațiilor excesive ale cursului de schimb al monedei naționale în termeni nominali, consolidarea rezervelor valutare internaționale, serviciul datoriei externe a statului și asigurarea eficienței politicii monetare și valutare.

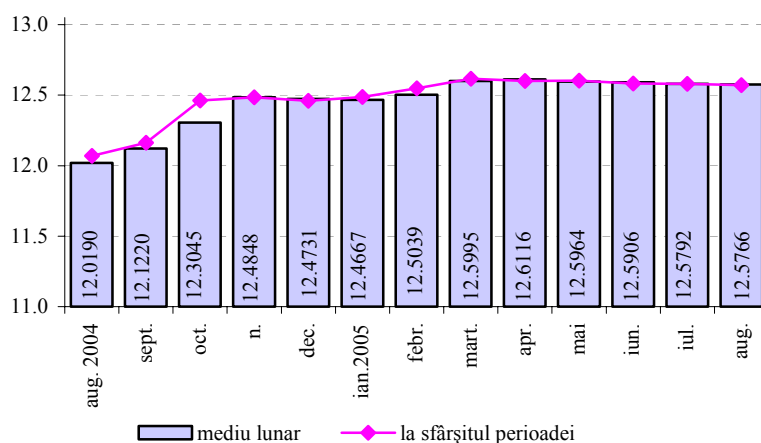
Graficul nr. 12. Evoluția lunară a cursului de schimb nominal și real (dec.2004 =100)

În luna august **cursul oficial de schimb** al leului moldovenesc față de dolarul SUA s-a apreciat de la 12.5815 MDL pentru 1 USD la începutul lunii până la 12.5719 MDL pentru 1 USD la finele lunii.

Comparativ cu luna decembrie 2004 leul moldovenesc a marcat o depreciere cu 1.00 la sută în termeni nominali și o apreciere cu 0.16 la sută în termeni reali* (graficul nr. 12). Cursul oficial de schimb mediu lunar al leului moldovenesc față de dolarul SUA s-a apreciat de la 12.5792 MDL în luna iulie până la 12.5766 MDL pentru 1 USD în luna august 2005 (graficul nr. 13).

Graficul nr. 13. Cursul de schimb MDL/USD

Volumul total de dolari SUA tranzacționați în luna de referință pe piața interbancară

de către bănci a constituit 176.4 mil. USD, majorându-se față de luna iulie cu 58.5 mil. USD. În luna august rulajul Băncii Naționale a Moldovei pe piața interbancară a constituit 29.4 mil. USD, față de 23.0 mil. USD în luna iulie 2005.

* inclusiv dobânda calculată

* cotare indirectă (USD/MDL)

Cursul oficial mediu lunar al leului moldovenesc față de euro s-a depreciat de la 15.1562 MDL în luna iulie până la 15.4696 MDL pentru 1 euro în luna august 2005. La începutul lunii cursul oficial al leului moldovenesc față de euro a constituit 15.2142 MDL, iar la sfârșitul lunii august – 15.4615 MDL pentru 1 euro.

Cursul oficial mediu lunar al leului moldovenesc față de rubla rusească s-a depreciat de la 0.4384 MDL în luna iulie până la 0.4417 MDL pentru 1 rublă rusească în luna august. La începutul lunii cursul oficial al leului moldovenesc față de rubla rusească constituia 0.4392 MDL, iar la sfârșitul lunii – 0.4417 MDL pentru 1 rublă rusească.

Rulajul total al tranzacțiilor încheiate contra MDL pe piața valutară internă în luna august a fost de 650.9 mil. USD, fiind superior cu 24.3 la sută celui înregistrat în luna iulie 2005. Cumpărările de valută străină pe piața valutară internă (contra MDL) pe parcursul lunii august au constituit 329.4 mil. USD, iar vânzările – 321.5 mil. USD.

Din rulajul total tranzacțiile în dolari SUA au constituit 71.0 la sută, în euro – 23.4 la sută, în ruble rusești – 5.0 la sută, în hrivne ucrainene – 0.5 la sută și în lei românești – 0.1 la sută.

Stocul *datoriei externe publice și public garantate* la situația din 31 august 2005 a constituit 792.23 mil. USD (inclusiv arieratele de dobândă și creditele acordate de FMI, tabelul nr. 10).

Tabelul nr. 10. Datoria externă publică și public garantată (mil. USD)

	Sold la	August 2005				Sold la
	31.07.2005	intrări	rambursări	arierate de dobândă	diferența de curs	31.08.2005
Datoria externă publică,	746.77	0.00	9.17	0.00	8.02	745.62
inclusiv față de FMI	102.58	0.00	3.05	0.00	1.10	100.63
Datoria externă public garantată	45.93	0.00	0.00	0.22	0.46	46.61
Total datorie externă publică și public garantată	792.70	0.00	9.17	0.22	8.48	792.23

Stocul datoriei externe publice și public garantate s-a micșorat în mărime nominală cu 0.47 mil. USD. La modificarea stocului au contribuit preponderent rambursările de 9.17 mil. USD și diferența de curs de 8.48 mil. USD rezultată din deprecierea dolarului SUA față de alte valute.

La 31 august 2005 stocul total al arieratelor (inclusiv acumulate în anii precedenți) a însumat 33.0 mil. USD.

Stocul datoriei externe private negarantate de stat (inclusiv arieratele de dobândă) la 31 august 2005 a constituit 480.5 mil. USD (sursa: DMFAS 5.2.).